

CONDITIONALITEIT – MINIMALE BODEMBEDEKKING

(GLMC 6)

2024

////////////////////////////////////
AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- (1) 07/06/2024 de fiche werd aangepast in het kader van de vereenvoudigingsvoorstellen
- (2) 18/06/2024 vanggewasregeling volgens de mestwetgeving blijft van toepassing
- (3) 26/08/2024 opheffing voorbehoud en verduidelijking van enkele punten

Kale bodems zijn kwetsbaar voor erosie en uitspoeling van nutriënten. Het bedekt houden van de bodem zorgt dan ook voor bescherming in de meest kwetsbare periodes.

De bodem maximaal bedekt houden tijdens de winter door:

- ▶ Het inzaaien van een groenbedekker of een nateelt;
- ▶ Het behouden van de stoppels en opslag
- ▶ Het behouden van de gewasresten na de oogst
- ▶ Het behouden van de teelt

1 NORM

U moet zorgen voor een minimale bodembedekking tijdens de winter. Hieraan voldoet u door op minstens 80% van het totale bouwlandareaal van het bedrijf, één van de volgende maatregelen te nemen die u minstens aanhoudt in de periode van 1 december tot 31 januari zodat tijdens de winter een minimale bodembedekking aanwezig is:

- > ofwel zaait u een groenbedekker of een nateelt in. Tot aan **de start van de veldwerkzaamheden** voor de inzaai van de groenbedekker of de nateelt behoudt u de stoppels en opslag of laat u de plantenresten van de hoofdteelt aan de oppervlakte liggen om voor een bedekking van de bodem te zorgen;
- > ofwel behoudt u de stoppels en opslag na de oogst van de hoofdteelt;
- > ofwel laat u de plantenresten van de hoofdteelt aan de oppervlakte liggen om voor een bedekking van de bodem te zorgen
- > ofwel behoudt u de teelt tijdens de winterperiode.
- > Een kerende bodembewerking waarbij de plantenresten worden ondergewerkt zoals ploegen, spitten, frezen of diepfrezen is niet toegestaan tot de start van de veldwerkzaamheden voor de

inzaai van de **groenbedekker of de nateelt die als voordeel of hoofdteelt zal dienen** in de volgende campagne.

Met opslag wordt het kiemen bedoeld van zaden die na de oogst op het veld zijn achtergebleven, dus zowel oogstverliezen als andere kruiden kunnen voor opslag zorgen.

De vereenvoudiging van deze norm doet wel geen afbreuk van de verplichtingen voor het inzaaien van vanggewassen op basis van de mestwetgeving: de vanggewasregeling moet u blijven naleven en maakt deel uit van de conditionaliteit als beheerseis voortvloeiend uit de nitraatrichtlijn (RBE 2). Meer informatie daarover kunt u terugvinden in de fiche over de nitraatrichtlijn op de webpagina <https://lv.vlaanderen.be/bedrijfsvoering/conditionaliteit-en-randvoorwaarden/conditionaliteit-2023-2027>.

2 UITZONDERING VOOR KLEI- EN LEEMBODEMS

Op percelen met een zware bodemtextuur, namelijk met een klei- of leembodem, is winterploegen toegestaan

- ▶ vanaf 15 oktober op de andere kleibodems dan deze gelegen in de landbouwstroken Polders en Duinen, en
- ▶ vanaf 1 december op de leembodems

Voor percelen met een kleibodem gelegen in de landbouwstreek Polders en Duinen is winterploegen altijd toegestaan.

Landbouwstreek	Vroegste ploegdatum op kleibodem	Vroegste ploegdatum op leembodem
Polders en Duinen	-	1 december
Zandstreek, Kempen, Zandleemstreek, Leemstreek, Weidestreek (Luik)	15 oktober	1 december

Hierbij houdt u de bodem na de oogst van de hoofdteelt tot de aanvang van het winterploegen bedekt door:

- ▶ ofwel de inzaai van een groenbedekker of een nateelt na de oogst van de hoofdteelt,
- ▶ ofwel het behouden van de stoppels en opslag,
- ▶ ofwel het aan de oppervlakte laten liggen van de plantenresten na de oogst van de hoofdteelt.

Wanneer u op de klei- of leembodem een nateelt inzaait die voor een bodembedekking in de winter zorgt, is ook aan deze GLMC-voorwaarde voldaan.

Een kleibodem wordt volgens de bodemkaart gekarakteriseerd met de codes U (zware klei) of E (klei) of vergelijkbare bodems in de Zeepolders of in de bodemstaalanalyse met de codes 50 (klei), 60 (lichte polder), 70 (polder).

Een leembodem wordt volgens de bodemkaart gekarakteriseerd met de codes A (leem) of in de bodemstaalanalyse met de codes 35 (lichte leem), 40 (leem) en 45 (zware leem), of een combinatie van deze codes U, E, A.

De bodemkaart kunt u terugvinden op de website van [Databank Ondergrond Vlaanderen](#).

Het bodemtype van uw perceel kunt u raadplegen op het infodetail van uw perceel op het e-loket.

Zware gronden met bodemtextuur klei en leem moeten kunnen geploegd worden vóór de winter om een goede bodemstructuur te kunnen behouden. De bodemtexturen klei en leem zijn immers texturen die minder gemakkelijk te bewerken zijn en gevoelig zijn voor schade aan de bodemstructuur. Deze zwaardere grondtypes worden voor de winter diep bewerkt (ploegen) zodat de ruwe grond door uitvriezen tijdens de winter kan verweren in een fijn zaaibed dat dan in het voorjaar nog oppervlakkig bewerkt kan worden. Hoe meer klei of leem aanwezig is in de bodem, hoe zwaarder het bodemtype is en hoe fragieler de bewerkbaarheid van de grond.

3 HOE TOEPASSEN OP PERCELEN MET EEN HOGE EN ZEER HOGE EROSIEGEVOELIGHEID

Deze basisnorm is tevens van toepassing op percelen met een hoge en zeer hoge erosiegevoeligheid. Wanneer u op deze percelen conform GLMC 5 het basispakket moet toepassen en dat basispakket in strengere voorwaarden voorziet, moet u deze strengere voorwaarden toepassen. Op percelen met een hoge en zeer hoge erosiegevoeligheid gelden daarom de volgende verplichtingen in het kader van het basispakket in combinatie met de verplichtingen op basis van de GLMC-norm 6:

- > Wanneer de hoofdteelt vóór 15 oktober geoogst wordt, zaait u vóór 1 december ofwel een groenbedekker ofwel een nateelt in.

Tot aan de inzaai van de groenbedekker of de nateelt behoudt u de stoppels en opslag of laat u de plantenresten aan de oppervlakte liggen om voor een bedekking van de bodem te zorgen.

- ▶ Wanneer de hoofdteelt geoogst wordt na 15 oktober maar vóór 1 december, minstens één van de volgende maatregelen toepassen:
 - > u zaait een groenbedekker of een andere teelt in, waarbij u tot de inzaai ervan de stoppels en opslag behoudt of de plantenresten aan de oppervlakte laat liggen om voor een bedekking van de bodem te zorgen;
 - > bij korrelmais, spruiten en andere koolsoorten laat u de plantenresten aan de oppervlakte liggen om voor een bedekking van de bodem te zorgen tot de inzaai van de volgende teelt;
 - > u past winterploegen (winterlabeur) toe op percelen met een leem- en kleibodem (op basis van de bodemkaart of bodemstaal), waarbij een perceel met een kleibodem vanaf 15 oktober kan geploegd worden en een perceel met een leembodem vanaf 1 december⁽¹⁾. Hierbij houdt u de bodem na de oogst van de hoofdteelt tot de aanvang van het ploegen bedekt door:
 - * ofwel de inzaai van een groenbedekker na de oogst van de hoofdteelt,
 - * ofwel het behouden van de stoppels en opslag,
 - * ofwel de plantenresten aan de oppervlakte te laten liggen.
- ▶ Wanneer de hoofdteelt niet geoogst is op 1 december, moet u minstens één van de volgende maatregelen toepassen:
 - > u behoudt de teelt of de plantenresten na het oogsten tot de inzaai van de volgende teelt;
 - > u past winterploegen (winterlabeur) toe op percelen met een leem- en kleibodem (op basis van de bodemkaart of bodemstaal). Hierbij houdt u de bodem na de oogst van de hoofdteelt tot de aanvang van het ploegen bedekt door de stoppels te behouden en plantenresten te laten liggen.
- ▶ Voor meerjarige teelten: ofwel zorgt u er voor dat de bodem voor minstens 80 % bedekt is door de combinatie van enerzijds de teelt zelf en van anderzijds gras of een andere waterdoorlatende bodembedekking tussen de rijen, ofwel past u een maatregel toe uit het keuzepakket structurele erosiebestrijdingswerken. Op percelen met hoge erosiegevoeligheid kunt u ook een maatregel uit het keuzepakket bufferstroken kiezen (zie keuzepakketten vermeld bij GLMC 5).

Kunstmatige creatie van voordelen

Iedere vorm van bedrijfsorganisatie of aangifte die artificeel opgezet wordt met het oog op het veilig stellen van steunbetalingen of het verkrijgen van meer betalingen, evenals het ontlopen van verplichtingen zoals conditionaliteit... wordt beschouwd als 'het kunstmatig creëren van voorwaarden om een voordeel te bekomen' conform artikel 62 van verordening (EU) 2021/2116. Deze beoordeling zal over campagnes heen gebeuren en kan aanleiding geven tot correctieve acties.

Disclaimer

Het Vlaams Gewest heeft deze fiches met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld op basis van de meest actuele beschikbare informatie. Het Vlaams Gewest kan evenwel geen enkele garantie geven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze fiches. U mag deze informatie niet als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan beschouwen. Het Vlaams Gewest/de Vlaamse Gemeenschap kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor schade die u zou ondervinden door het gebruik van de informatie die in deze fiches/website is opgenomen.